

اقتصاد اسلامی

تعداد منابع: ۹ اصلی و ۳ ارجاعی

که در این بخش، مباحث بازارگانی و تبارت، تولید و مالکیت، اخلاق تباری و مسائل مالی می‌آید.

و پوست آن، حکم اجیر شدن انسان، حق واسطه‌گری و سایر مواردی که انسان در روابط اجتماعی با آن رو به رو می‌شود را مورد پژوهش قرار می‌دهد. شرایط عمومی خریدار و فروشنده، شرایط کالاهای معاملاتی، چگونگی احکام خمسه تکلیفی در تجارت، خرید و فروش محصولات کشاورزی، عناوین مباحث بعدی است که مؤلف با ذکر جزئیات به آن‌ها پردازد. نویسنده در پایان، راجع به موضوع خیارات در بیع، آداب تجارت، مستحبات و مکروهات تجارت و دیگر مسائل متفقه بازارگانی و معاملات بحث می‌کند.

احمدی، نزهت(به کوشش)

۲۱۴-وقف و گسترش امور درمانی با تکیه بر اسناد وققی تهران، قم: کومه، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای ۴۵۰۰ ریال، کتابنامه: کتابخانه همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: آیات، احادیث.

کتابنامه: ۳۱۸-۳۱۸ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۱۲۱-۷۷-۳

کد پارسا: B۵۸۴۱۱

□ موقوفات تهران؛ وقف بیمارستان

ابراهیمی، محمدحسین(۱۳۲۹ -)

۲۱۳- نظام اقتصاد اسلامی: بیع، احکام

معاملات، جلد هفتم، قم: تامین، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰

نسخه، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای ۴۰۰۰ ریال، کتابنامه:

۲۴۷ همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: آیات، احادیث.

شابک: ۹۶۴-۸۴۰-۷-۱۵-۴

کد پارسا: B۵۸۰۹۸

□ نظام اقتصادی اسلام؛ احکام معاملات(فقه و اصول)

۹ نوشتار حاضر یک سلسله از مباحث، احکام و قواعد نظام اقتصادی اسلام را تحلیل و تشریح می‌کند. نگارنده نخست کسب‌های حلال و حرام را با استناد به روایات برشمرده، و بر اهمیت تجارت تأکید ورزیده است. او سپس شغل‌ها و دادوستهای حرام را یک به یک برشمرده، و مستندات قرائی و روایی آن‌ها را بیان کرده است. مؤلف در مبحث بعدی، درباره حکم معاونت بر خللم و ظالمین و اینکه آیا می‌توان از طرف حاکم ظالم، مسؤولیت پذیرفت، سخن گفته است. در ادامه، موضوعات دیگری چون حکم مال بیمه، شرایط کسب‌ها و معاملات، احکام خرید و فروش خنزیر

نوع موقوفه، اسم وقف، نوع سند، شماره رایانه و شماره پرونده
ضبط شده است. در بخش‌های بعدی تا پایان کتاب، املاک
دیگری از مسجد و تیمچه گرفته تا هرگونه عمارت و مقبره‌های
شاهزادگان و خوانین قاجاری در آن‌ها مشاهده می‌شود. در
اسناد این موقوفات، افزون بر مشخصات شکلی، همه مندرجات
آن‌ها آورده شده، و در آن‌ها به نوع وقف، رقبات موقوفه، مصارف
عوايد و درآمد موقوفات تصریح گردیده است. همچنین برخی
از موقوفات اصفهان همراه با مدارک و اسناد و شرایط این
موقوفات آن‌ها معرفی شده‌اند.

۲۱۷- سلسله پژوهش‌های فقهی- حقوقی:

بررسی فقهی جبران کاہش ارزش پول، تبیه و
تنظیم معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه، جلد دهم، قم:
قضا، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ص، فارسی، وزیری
(شمیز)، پها: ۲۱۵۰۰، ریال، کتابنامه: ۱۸۰-۱۷۵ همچنین به
صورت زیرنویس.

شابک ج: ۱۰: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۴-۰۷۳-۳

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۴-۱۴۲-۶

کد پارسا: B۵۸۷۸۴

کاہش ارزش پول

در این نوشتار، ابتدا نظریات متفاوت فقهی که در جبران
کاہش ارزش پول وجود دارد مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته،
آنگاه دیدگاه درست و نزدیک به صواب، مورد استدلال واقع
شده است. نگارنده بر اساس فرضیه‌هایی مانند لزوم جبران
کاہش ارزش پول و اینکه این جبران مصداقی از روا است یا
خیر، به تجزیه و تحلیل پرداخته، اقسام وام‌های طولانی‌مدت
و قرض دادن و گرفتن مبلغی اضافه به عنوان سود یا جبران
کاہش ارزش پول در مدت بازپرداخت قرض یا اقساط وام، و
آرای فقهی موجود در این زمینه را بررسی کرده است. وی به
تحلیل ماهیت بهره‌های بانکی نیز پرداخته، و مشروعيت و
عدم مشروعيت آن را از منظری فقهی بیان کرده است.

شفیعی‌مازندرانی، سیدمحمد

۲۱۸- اقتصاد در خانواده: اخلاق معیشتی
در قرآن و سنت، قم: مسجد مقدس جمکران، چاپ اول،
۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ص، فارسی، رقی (شمیز)، پها: ۱۰۰۰
ریال، کتابنامه: ۱۴۹-۱۴۵ همچنین به صورت زیرنویس.

اعتماد، سیدمحمدحسین

۲۱۵- ربا از منظر قرآن و روایات، قم:
بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۷۰ ص،
فارسی، رقی (شمیز) پها: ۱۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۷۰-۶۹
همچنین به صورت زیرنویس.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۹۰۰-۷۲-۷
کد پارسا: B۵۸۳۹۳
عنوان به لاتین:

*Reba from the view point
of Quran and traditions*

ربا در قرآن

انصاری، محمدعلی

۲۱۶- زندگی بدون اسراف. (شماره ۱۴)
صرفه جویی

حسینی اشکوری، سیدصادق (۱۳۵۱-)
(به کوشش)

۲۱۶- اسناد موقوفات اصفهان، زیرنظر اداره
کل اوقاف و امور خیریه استان اصفهان، ۲ جلد اول - دوم،
قم: مجتمع ذخائر اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، فارسی،
وزیری (گالینگور).

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۸-۱۰-۱۰

کد پارسا: B۵۸۹۳۹

ویژگی مجلدات

جلد ۱: شابک ۰-۸۶-۹۷۸-۹۶۴-۹۸۸-۰، ۵۰۰ ص
جلد ۲: شابک ۰-۷-۹۷۸-۹۶۴-۹۸۸-۰، ۴۹۹ ص

سندشناسی وقف؛ موقوفات اصفهان

۲۱۷- اثر حاضرکه در دو جلد تهیه شده است، اسناد موقوفات
استان اصفهان را به همراه تصاویر آن‌ها تبیین کرده است.
نگارنده در مقدمه، مطالی درباره وقف و موقوفات آورده، و به
اهمیت و ارزش آن از لحاظ فرهنگی، اجتماعی و شرعی اشاره
کرده است. در صفحات آغازین کتاب، موقوفات مختلف و متنوعی
چون کارخانه صابون‌پزی، تعداد زیادی دکان، مزرعه، کاروانسرا،
زمین، آب و برق متعلق به مکان‌های مختلف استان به چشم
می‌خورد که تصاویر تک‌تک آن‌ها با مشخصات کامل، نام و

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۳۸۶۹-۹۷

کد پارسا: B۵۹۱۹۲

﴿ وقف در حدیث

﴿ مؤلف در سه بخش، دانستنی‌های درباره وقف، وقف در حدیث معمومین(ع) و وقفاً نامه‌ها سعی دارد با ذکر احادیث از ائمه معمومین(ع) به تبیین جایگاه وقف از دیدگاه ایشان پیردازد.

کلانتری، علی اکبر

﴿ ۲۲۱-اسلام و الگوی مصرف، قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰ نسخه، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۵۴۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۳۵۸-۳۴۹ و به صورت زیرنویس، فهارس: آیات، احادیث، اعلام، کتب، اماكن.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۹۰-۱۸۳۰

کد پارسا: B۵۹۵۲۳

﴿ الگوی مصرف؛ اسراف(اخلاق)

﴿ پژوهشی است در مورد کمیت و کیفیت مصرف بر اساس الگوهای ارائه شده در فقه و اخلاق اسلامی. کتاب حاضر سعی دارد الگوی مطلوب و مناسب مصرف در عرصه‌های گوناگون و از لحاظ کمی و کیفی در مصارف خوارکی، پوشاسکی، پهداشتی، حقوقی، اخلاقی، رفاهی، تفریحی، آرایشی، تشریفاتی و نیز هزینه‌های مربوط به مسکن و مصرف انرژی را بر اساس فقه و اخلاق اسلامی بررسی کند، و معیارهای مصرف دولتی را مورد توجه و تأکید قرار دهد. نگارنده محدوده اسراف فردی و دولتی و ضایعه کلی در مصرف صحیح را بر اساس آموزه‌های اسلامی تعیین کرده، و به آسیب‌شناسی الگوی مصرف در خانوارها و دستگاه‌های دولتی پرداخته است.

گرامی، محمدعلی(۱۳۱۷ -)

﴿ ۲۲۲-نگاهی نوبه ملاک حرمت ربا و حیل، قم: دفتر آیت‌الله العظمی گرامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۹۶۳-۹۶۹ فارسی، پلتوبی (شمیز)، بها: ۱۰۰۰ ریال، کتابنامه: همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: آیات، احادیث.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۹۴۷-۴-۸

کد پارسا: B۵۸۴۰۷

﴿ ربا؛ حیله‌های شرعی(فقه و اصول)

﴿ ۲۲۳-مبانی فقهی و اقتصادی مالیات‌های اسلامی، تهیه و تنظیم مرکز مطالعات اقتصادی، قم:

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۳-۱۳۲-۲

کد پارسا: B۵۴۳۴۲

﴿ اخلاق اقتصادی؛ تدبیر معیشت(اخلاق)

﴿ آموزه‌ها و تعالیم قرآن و حدیث درباره نظام سالم معیشتی و معاملات سالم و ناسالم بررسی شده است. آداب و آیین رفتار اقتصادی زیر عنوان اخلاق معیشتی در چهار فصل آمده که شامل این مباحث است: راههای پیشگیری تکاثر، کنز و احتکار، انگیزه‌های ثروت‌اندوزی، راههای مبارزه با ثروت‌اندوزی و فلسفه تحریم ثروت‌اندوزی. در مباحث این کتاب، دیدگاه اسلام راجع به ثروت مشروع و نامشروع و راههای ناسالم فعالیت اقتصادی و سرمایه‌داری به طور مستند و با ذکر آیات و روایات متعدد بررسی شده است. اسلام راههای تورث و اتحصار را در تکاثر، کنز و احتکار دانسته، و با آن مبارزه کرده است.

﴿ قرآن و اقتصاد

قرآنی حوزه و دانشگاه و دانشگاه امام صادق(ع)، تهران: دانشگاه امام صادق(ع)، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۳۱۹ فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۳۲۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۷۴۶-۵۰-۲

کد پارسا: S۹۳۸۶۹

مقالات این مجموعه: قرآن و جهان‌بینی اقتصادی، حسین عیوضی، درآمدی بر گزاره‌های اقتصادی اثباتی در قرآن و حدیث، سیدهدیفی حسینی کوهساری، ۴۶-۴۱؛ اتفاق در قرآن، جواد ایروانی، ۹۳-۹۵؛ اخلاق داد و ستد از دیدگاه آموزه‌های اسلامی، جواد ایروانی، ۱۴۵-۲۳۶؛ بررسی اصل نفی سلطه اقتصادی بیگانه در آموزه‌های قرآنی، محمد امامی، ۲۳۷-۲۳۰؛ ارزش کار و نفی اصالت سود در آموزه‌های قرآنی، محمد امامی، ۲۸۴-۲۶۱؛ بررسی مشارکت‌های مردمی جهت محرومیت‌زدایی در مقایمه قرآنی، علیرضا حسن زاده جزدانی، ۲۸۵-۲۰۲؛ رهیافتی نو بر پایه فرض الحسنة اسلامی در حذف ربا از نظام بانکی و جامعه (بانکداری قرض الحسن‌های)، سیدمحسن علوی، ۳۰۳-۳۱۹.

﴿ اقتصاد در قرآن

شفیعی مازندرانی، سیدمحمد؛ کلانتری، علیرضا

﴿ ۲۲۰-وقف در سنت و احادیث معمومین(ع)، ویراسته نجفی دارابی، قم: فرهنگ آفتاب، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۹۲ فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۲۵۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۱۸۷-۱۹۲ و به صورت زیرنویس.

را تصحیح نماید. بورس‌بازی، نقش ابزارهای مشتقه در بازار بورس و آثار مثبت و منفی آن، مبانی فقهی ابزارهای مشتقه، ماهیت بیع، تعریف حق و اقسام آن، بیع نسبیه و سلف و کالی به کالی، قراردادهای آتی خاص و ماهیت حقوقی آن از سرفصل‌های مهم این تحقیق است.

۲۲۶-وقف در آینه آثار، تهیه و تنظیم پایگاه اطلاع‌رسانی سراسری اسلامی (پارسا) بهمکاری بنیاد پژوهش و توسعه فرهنگ وقف، قیم: مؤسسه اطلاع‌رسانی اسلامی مرجع، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۳۰۰۰ نسخه، فارسی، وزیری (کالینگور)، بها: ۱۵۰۰۰ ریال، فهراس: نشریات. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۹۲-۱۱-۰ کد پارسا: B۵۸۹۰۰۲ عنوان به لاتین:

Endowing In The Mirror of Islamic works

﴿ کتابشناسی وقف

۹ مجموعه‌ای متنوع از کتاب‌ها، مقالات، پایان‌نامه‌ها و گزارش‌ها و متون فقهی مربوط به مسائل، احکام و کارکردهای وقف است که در تعداد ۱۸۲۵ منبع شناسایی، فهرستنامه و چکیده و نیز براساس موضوعات خاص، ردیبدی و نمایه‌سازی شده است. منابع علاوه بر مقاله‌ها و کتاب‌های مستقل و تکنگاری‌هایی که در طول تاریخ فرهنگ اسلامی در بررسی جنبه‌های اقتصادی، عمرانی، آموزشی، فقهی و فرهنگی وقف نگارش یافته؛ شامل باب‌های فنی و فقهی نیز هست که در متون جامع و گسترده فقه شیعه و اهل‌سنّت آمده است. در آغاز متابعی که در آن‌ها راجع به اصطلاحات وقف، تعریف وقف، سندشناسی، کتابشناسی و نهادهای وقف و دیگر عناوین عمومی و کلی وقف پرداخته شده، چکیده‌نگاری شده است. سپس خلاصه کوتاهی از کتاب‌ها و آثاری که به تاریخ وقف، موقوفات اهل‌بیت(ع) و نیز موقوفات کشورهای اسلامی و غیر اسلامی اشاره دارد، آمده است. بخش بعدی به معرفی آثار و تأییفاتی که موضوع آن‌ها شرح حال واقفان اعم از زن و مرد است، اختصاص یافته. در ادامه، مخاطبان با پژوهش‌ها و کتاب‌هایی که در آن‌ها راجع به وقف و موقوفات در شهرها و مناطق مختلف ایران از دوره باستان تا عصر قاجاریه سخن رفته، آشنا می‌شوند. در بخش دیگر، از منابع، آثار و پژوهش‌هایی که ضمن آن‌ها درباره اقتصاد، جامعه‌شناسی، و آثار و فواید وقف در حوزه‌های مختلف، فرهنگ وقف و ضرورت توجه به

دانشگاه مفید، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۳۰۰۰ نسخه، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۲۵۰۰۰ ریال. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۹۲-۱۱-۰ کد پارسا: S۹۳۸۸۱

﴿ نظام مالیاتی اسلام

مطهوری، مرتضی (۱۳۵۸-۱۲۹۸)

۲۲۴-نظری به نظام اقتصادی اسلام، تهران: صدرا، چاپ چهاردهم، ۱۳۸۷ / ۱۳۰۰۰ نسخه، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۱۸۰۰۰ ریال، فهراس: آیات، احادیث، کتب. شابک: ۹۶۴-۵۶۰۰-۵۰-۲ کد پارسا: B۵۹۳۴۹

﴿ نظام اقتصادی اسلام

معصومی‌نیا، غلام‌علی

۲۲۵-ابزارهای مشتقه، بررسی فقهی و اقتصادی، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۳۰۰۰ نسخه، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۴۰۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۳۴۱-۳۳۳ همچنین به صورت زیرنویس، فهراس: آیات، احادیث، اعلام. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۸۲-۲۶-۴ کد پارسا: B۵۸۴۲۱

﴿ ابزارهای مالی مشتقه

۹ مطالعه فقهی، حقوقی و اقتصادی شیوه‌های جدید معامله و بیان ابزارهای نو برای مبادلات تجاري و تطبیق آن با دیدگاه‌های اقتصادی اسلام است. در این کتاب به کارگیری سیستم مالی مطلوب که توان جمع‌آوری و استفاده از سرمایه‌های کوچک و پراکنده را دارد، و درصد ریسک معاملات را کمتر می‌کند، ابزارهای مشتقه تعریف شده است. نگارنده با شیوه تحلیلی به معرفی اجمالی **بازار بورس** و تأثیر آن در اقتصاد می‌پردازد. و سعی دارد با مطالعه بیع سلف، بیع دین، بیع کالی، بیع حق، حکم ابزارهای مشتقه و معاملات بورس را بیان کند. وی با تحلیل بیع کالی به کالی که از نظر فقهای شیعه و سنّی باطل است، معاملات بورس و ابزارهای مشتقه را از این نوع نمی‌داند، و تلاش می‌کند با اثبات بیع حق این معاملات

کد پارسا: B۵۸۱۹۴

۲۷- احکام فقهی پول

در این نوشتار به مبانی اقتصاد پولی اسلام، پرداخته شده است. نویسنده ابتدا تعریفی دینی از پول و ارزش مصرفی آن ارائه کرده و به تحلیل کالا بودن پول و اعتباری بودن آن پرداخته است. از نظر وی پول، کالایی واسطه‌ای است و هرگز کالایی نهایی نیست. چون پول دارای غایت اقتصادی است، و غایت‌داری پول با کالایی بودن آن سازگاری ندارد. همین مسأله، ریشه نفی ثروت‌زایی نفس پول، نسبت به هویت شخصی‌اش شده که از آثار آن می‌توان به نفی ریای پولی و جمع‌آوری پول و احتکار آن اشاره کرد که به واسطه همین ویژگی نفسی می‌شود.

اهمیت و توسعه وقف، مدیریت وقف و مصارف عواید اوقاف بحث می‌شود سخن رفته است. ارائه اطلاعات گزیده پژوهش‌ها و تأثیراتی که به مطالعه و بررسی جایگاه حقوقی وقف در ایران و دیگر کشورها و اهمیت وقف و احکام آن در فقه امامیه و دیگر مذاهب اهل سنت پرداخته‌اند، از دیگر بخش‌های این اثر است.

۲۷- هویت دینی پول، تهیه و تنظیم کانون اندیشه معیشت دینی، قم: کریمه اهل بیت(س)، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۶۸ ص، فارسی، پالتلویی (شمیز)،
بها: ۱۰۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۸۱۲-۰۸-۹

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی